

Negyven éve alapították a szegedi művészeti szakközépiskolát

Jubileumi tárlat a várban

Az egykori tömörkényes diákok munkái a maiaknak is példát jelenthetnek

Fotó: Schmidt Andrea

Sokan kíváncsiak voltak tegnap délután arra a kiállításra, amely a Tömörkény István Művészeti Szakközépiskola alapításának 40. évfordulója alkalmából nyílt a Szegedi Várban.

A 40. születésnapját ünneplő szegedi művészeti szakközépiskola alapító művésztanárainak és az első évfolyam alkotóművésszé lett diákjainak munkáiból rendeztek jubileumi tárlatot a várban. Vörös Gabriella múzeumigazgató köszöntője után Frank József, a megyei közgyűlés elnöke úgy fogalmazott: beváltotta, amit tavaly, Patáki Ferenc festőművész életmű-kiállításának megnyitáskor a közönségnek ígért. Ötmillió forintos beruházással olyan installáció ké-

szült, amely lehetővé teszi, hogy a jövőben a megszűnt képtár helyett a várban kapjanak helyet rangos kortárs képzőművészeti tárlatok. A Móra Ferenc Múzeumban néhány hete nyílt meg a kiváló szegedi szobrász, Tápai Antal centenáriumi tárlata, amelyhez szervesen kapcsolódik az általa alapított művészeti szakközépiskola mostani évfordulós kiállítása.

A tárlat reprezentálja azokat az eredményeket, amelyeket az intézmény az elmúlt négy évtizedben alkotóműhelyként elért. Frank József gratulált a bemutatkozó tanároknak és diákoknak, majd bejelentette: a megyei önkormányzat újabb 5 millió forintot szán a vár külső környezetének méltó kialakítására, hogy a

műemlék a jövőben a kultúra védőbástyája és a Stefánia ékessége legyen.

Kalmár Márton szobrász, a szakközépiskola igazgatóhelyettese – és az 1961 őszén indult első évfolyam diákja – megnyitó beszédében szubjektív hangon emlékezett az iskola indulására, a hittel teli és karizmatikus alapító művésztanárokra, Tápai Antalra, H. Dinnyés Évára, Tóth Sándorra, Szalay Ferencre, Koppas Márta, T. Nagy Irénre és Stefániai Editre. Úgy vélte, a művészeti főiskolákon továbbtanuló és az alkotói pályát választó növendékek nagy száma azt mutatja, a szakközépiskola ma is azon az úton halad, amit az alapító mesterek kijelöltek.

H. ZS.

H. Tóth Imre hetvenéves

A szláv kultúrtörténet érdekli a nagyvilágot

A testvérpár Európa egységét próbálta biztosítani a 9. században, Cirill-Konstantin és Metód ezért az öreg kontinens társ-védőszentjei, s a világ érdeklődése kifogyhatatlan irántuk. Szegeden él és az egyetemen dolgozik a szláv nyelv és kultúrtörténet nemzetközileg elismert kutatója, H. Tóth Imre professzor, aki tegnap töltötte be 70. életévét.

– *Úgy tudom, professzor úr a napokban ünnepélyes eseményen vett részt, mégpedig – Bulgáriában.*

– Amennyiben egy könyv megjelenése manapság ünnepnek számít... Cirill és Metód életéről és működéséről írott korábbi munkám átdolgozott kiadása jelent meg Szófiában, ezért voltam ott.

– *Mi a története ennek a könyvnek?*

– Meglehetősen hosszú történet ez, amennyiben már a 80-as években, a nevezetes Gyorsuló idő sorozatban megjelent magyarul, aztán, még szintén abban az évtizedben bolgár nyelven is, majd később, a 90-es évek elején a szegedi egyetemen született meg a bővített változata, és ennek az általam átdolgozott variánsát adták ki most Bulgáriában. Tartalmi szempontból ez a könyv: bevezetés a szláv kultúrtörténetbe. Hiszen a szláv írásbeliség megalkotóiáról csak széles kitekintésben lehet hitelesen írni – legalább három aspektust kell vizsgálni.

– *Melyeket?*

– A bizáncit, mert a testvérek bizánciak voltak; a korabeli egyházi és világi viszonyokat, Bizánc és a pápaság helyzetét; a harmadik pedig a bolgár néző-

pont, hiszen 885 után, Metód halála után a tanítványokat kiűzték Morvaországból, akik Bulgáriában találtak aztán menedéket. Történetüknek bizonyos magyar vonatkozásai is vannak, hiszen a testvérek a mai Zalavár környékén találkoztak honfoglaló eleinkkel.

– *Úgy vélem, nem tévedek, ha azt gondolom, hogy nincsenek túl sokan az ósláv, óbolgár nyelv kutatói?*

– Magyarországon talán nem vagyunk túl sokan, de azt biztosan állíthatom, hogy a világon mindennél nagyobb az érdeklődés a szláv kultúrtörténet iránt. Nemrégiben egy tokiói professzorral beszélgetve én is megkérdeztem, miért érdekli a japánokat Cirill és Metód munkássága. Azt válaszolta: mert meg akarjuk érteni Európát. Nos, ez valóban nehéz lenne a szláv írásbeliség megteremtőinek és koruknak beható ismerete nélkül, végtére ők voltak azok, akik a 9. században megpróbálták Európa egységét biztosítani, s természetes módon „közlekedtek” Bizánc és Róma között.

– *Nagy László és mások műfordításainak köszönhetjük, hogy a bolgár líra szépségeiről van fogalmunk; de mi a vonzó az óbolgár nyelvben?*

– Szép és érdekes a nyelv is. És persze nem lehet önmagában vizsgálat tárgya, tudni kell hozzá a történelmet, az egyháztörténetet, a filozófiatörténetet és számos más diszciplínát. Már 35 éve foglalkozom ezzel, sok munkám van benne. Elismerete a Bolgár Tudományos Akadémia, tavaly külföldi rendes tagjává választott, a szófiai egyetemről pedig díszdoktori címet kaptam.

S. E.

HÍREK

„MEGRÖVIDÍTETT” 8-AS TROLI

A hét végi csőtörés miatt lezárták a szegedi Körtöltés utca Rókusi körút felőli szakaszát. A helyreállítás alatt – előre láthatóan egy hónapig – a 8-as jelzésű trolibusz a Csáky utca és Vidra utca közti útvonalon közlekedik. A módosított járat nem érinti a Körtöltés utcai és a Tesco Áruház előtti megállóhelyeket. A kényszerű változás miatt a Szegedi Közlekedési Társaság utasai megértését és türelmét kéri.

A SZABADSÁGHARC RÓL A KÁVÉHÁZBAN

Az 1848-as szabadságharc vitás kérdései címmel Zakar Péter történésszel, főiskolai docenssel rendeznek beszélgetést ma, szerdán 18 órától az MTESZ-székházban (Kigyó u. 6), a Közéleti Kávéház programsorozatában. A házigazda: Marjanucz László tanszékvezető egyetemi docens.

ORGONAKONCERT ALSÓVÁROSON

Az egyházzenei hetek programsorozatában ma, szerdán 19 órakor Collegium Musicum Orgonahangversenyt rendeznek az alsóvárosi ferences templomban, amelyen a pécsi Liszt Ferenc Zeneiskola orgona tanszaka mutatkozik be. A műsorban többek között J. S. Bach, Telemann, Guillemant, C. Franck művei csendülnek fel. Fellép: Mészégető Gábor, Bódi Zsófia, Rippl Dóra, Köcsky Tibor, fuvalán közreműködik: Köcsky Balázs.

TETTEN ÉRTÉK A BETÖRŐKET

Tetten érték a szegedi járőrök azt a három férfit, akik egy szegedi autóbolt raktárába akartak betörni a hét elején. A 34 éves Sz. Mátyást, a 27 éves G. Tibort, valamint a 25 éves V. Andrászt a rendőrség őrizetbe vette, ellenük lopás kísérlete miatt eljárást indítottak. A férfiak hasonló bűncselekmények miatt korábban már többször voltak büntetve.

SZEGEDI TÁNCSEIKEREK

A fővárosban rendezték meg a Táncanások Országos Szövetségének szervezésében a XI. országos gyermek-táncművészeti fesztivál döntőjét a 6–12 éves korosztály számára. A szegedi Százszorszép Gyermekház Pro Musica művészeti alapiskola 1–2. osztályos táncosai – Nógrádiné Nóv Zsuzsanna csoportvezető és koreográfus tanítványai – a csoportos társastánc kategóriában I. helyezést értek el, míg az úgynevezett karaktertánc kategóriában különdíjasok lettek. A Hamidó Művészeti Alapiskola 5–6. osztályos táncosai a karaktertánc és a modern tánc kategóriában egyaránt első helyezést értek el.

Szupernyolcas film, az egykori legenda

Először rendeznek országos fesztivált az újra egyre népszerűbb super 8 mm-es filmekből szombaton a szegedi Pincszínházban és a Grand Caféban.

Nyugat-Európában és Amerikában ma reneszánszát éli a videó előtti korszakban népszerű super 8 mm-es film. A hatvanas-hetvenes-nyolcvanas években nálunk is sokan készítettek 8 mm-es celluloidszalagra néma felvételeket családi eseményekről, turistautakról vagy a lakóhelyükről. A hozzáértők azt mondják, a szupernyolcas technika sokkal izgalmasabb, mint a ma már sokak számára elérhető videó, ráadásul ezek a homemovie-k azt a civil valóságot mutatják be, amit megélt az emberek. Ezért kordokumentumként is izgalmasak, de sok esetben amatőr művészeti alkotásként is nézhetők.

Idehaza először rendeznek szupernyolcas filmekből országos fesztivált szombaton a szegedi Pincszínházban és a Grand Caféban. Professzionális és amatőr alkotók filmjeit éppúgy bemutatják, mint laikus alkotókat. A rendezvény alcíme: Film, Színház, Muzsika – utalva sokak régi kedvenc kulturális hetilapjára, ugyanakkor jelezve, hogy több művészeti ág együtt lesz jelen. Nem szokványos filmszínházra készülnek, hiszen lesz például „Élő Szinkron Ső”, azaz a Pincszínház színészgárdája és zajbrigádja biztosítja a hangot a némafilmekhez. A tegnapi sajtótájékoztatón a rendezvény főszervezője, Rózsa Péter elmondta: a jövőben együttműködve a győri Mediawave-vel minden évben

szeretnék megrendezni a fesztivált, amely – reményeik szerint – már jövőre nemzetközivé válhat. Létrehozna egy nyilvános adatbázist az interneten, amelybe minden film adatait felveszik, sőt arra is lehetőséget teremtenek, hogy bárholnán feltölthetők és megtekinthetők is legyenek ezek a filmek.

A fesztivál egyik ötletgazdája, Szokol Szilárd az elmúlt másfél évben annyi szupernyolcas filmet gyűjtött össze, hogy akár három-négy napon át folyamatosan vetíthetné őket. Igazi gyöngyszemekre bukkant például a dorozsmai ócskapiacra: egy ’40-es évekbeli Szegedről készült felvétellel és egy 1968-as indiai utazást megörökítő filmre. A fesztivál szombaton 16 órakor a Pincszínházban kezdődő megnyitója után Szeged története hangképekben címmel vetíti le a városról talált legizgalmasabb felvételeket.

Részt vesz a fesztiválon Szilárd János, aki a hetvenes években Pergő képek címmel készített tévémsort az amatőr filmekről. Előző Jancsó Miklós is, mert érdekli, hogy mit kezdenek ezzel az alternatív műfajjal. A sztárvendégek között lesz Prokop Dóra, aki a Filmmúzeum részéről ígért együttműködést a szegedi szervezőknek. Szombaton délutántól a Pincszínházban és a Grand Caféban párhuzamosan zajlanak a vetítések, a koncertek és a beszélgetések, kiállítás látható Szógi Lackó és Gyurki Tamás fotóiból. A fesztiválra mindkét helyszínen elővételben válthatók belépők.

HOLLÓSI ZSOLT

Nagymágocson bukott az orgazda

Több mint 210 jogsértő cselekményt derítettek fel régiók vámosai az elmúlt napokban.

Közérdekű bejelentés alapján vizsgáldottak a Vám- és Pénzügyőrség Kecskeméti Jövedéki Központjának munkatársai T. P. ke-rekegyházi ingatlanán. Nem hiába dolgoztak, ugyanis a takarmánytárolóban egy 12 ezer literes, földbe ástott fémtartályra bukkantak, amiben a gazda nyolcezer liter szabványon kívüli dízelgázolajat tárolt.

A ház tulajdonosa egyetlen olyan számlát sem tudott felmutatni, ami bizonyíthatta volna, olajügyben eleget tett adófizetési kötelezettségének. Emellett adóraktári engedély hiányában tulaj-

donképpen semmilyen jövedéki terméket sem tárolhatott, így aztán jövedékkel való visszaélés miatt indult eljárás T. P. ellen. Az 1 millió 600 ezer forintot érő dízelgázolajat a vámosok lefoglalták.

A szentesi vámhivatal járőrei egy nagymágocsi házban tartottak ellenőrzést. S bár ők olajat nem találtak, annál több márkás (Nike, Energie, Diesel, Replay) ruházati terméket gyűjtöttek össze. A házigazda sem számlával, sem más bizonylattal nem tudta igazolni a 120 ezer forint értékű áru eredetét, ezért a ruhákat a fináncok állami kezelésbe vették, és vámorgazdaság miatt eljárást indítottak.

B. Z.

A Pick Farm Kft. megtette az első lépéseket

Szenny ömlik a szentesi tavakba

Három tó tea, kettő skarlátvörös színű, így már csak egyetlen tavacsskát látogathatnak a horgászok. A Zsoldos-tavak vizét színesre festi a közeli sertéstelepről folyamatosan oda eresztett trágya. A példátlan szennyezés miatt a szentesi horgászegyesület a környezetvédelmi felügyelőséghez fordult.

A horgászegyesület elnöke és szentesi alpolgármester is Füst M. Lajos, aki – a Zsoldos-tavak helyzetéről szólva – kétkedését fejezte ki a térségben élők uniós felkészültségével kapcsolatban. A Zsoldos-tavak egyikét még nem érte el a szennyezés, melyet a Pick Farm Kft. okoz ezen a területen. E tóhoz még most is sok horgász jár.

A térkép is horgásztavaknak nevezi ezeket a vizeket. Ám a topográfiában a szokásos kék használata itt tévedés: a tavak színe meg sem közelíti az egészséges vizét. A horgászegyesület bérli és kezeli az önkormányzat tulajdonában lévő tavakat, melyek közül kettő teljesen „megadta magát”: a biológiai erjedés jelei mutatkoznak. További kettő a köztes állapotot képviseli, ám a víz felszíne felett látható nádas kiszáradt, jelzi, hogy ott sincs minden rendben. Az itt üzemelő téglagyár agyagkiter-

melése következtében idők folyamán keletkezett újabb tavak egyikében olyan átlátszó a víz, amilyen lehetett itt valamennyi fénykorában, hogy a benne úszó hal látható.

A horgászok több fórumhoz fordultak már, hogy a szennyezés megszüntetését elérjék, de talán nem tettek elég hathatós lépéseket, talán nem volt olyan jogszabály, amire hivatkozva ezt el lehetett volna érni. Ellenben a múlt héten feljelentést tettek a környezetvédelmi felügyelőségen.

Az egységes környezet használatáról szóló kormányrendelet előírja az állattartó telepek számára, hogy ez év április 30-áig jelentkezzenek a területileg illetékes hivatalnál, és kérjenek átfogó felülvizsgálatot működésükkel kapcsolatban. Dr. Szelesné Kutas Borbála, az Alsó-Tisza-vidéki Környezetvédelmi Felügyelőség (Atiköfe) műszaki igazgatóhelyettese elmondta, hogy a Pick Farm Kft. betartotta ezt a határidőt. Az engedély kiadásához szükség van a feltételrendszer felállításához, maradéktalan megvalósításához, melyet a vállalatoknak – így természetesen a Pick Farmnak is – 2007. október 31-éig kell teljesíteniük. Megbízás alapján egy szakértői cég végzi el a munkát, és egy éven belül en-

nek el is kell készülnie. Állati trágyát szennyvíztelepre tilos szállítani, a szentesi magán-személyek mégis sokszor megteszik. A vállalatok esetében tehát a nagy tértelben keletkező felesleg ebből a szempontból is gondot okoz. Varga András, a kft. újonnan kinevezett ügyvezetője hozzátette: a törvény értelmében kft. nem lehet földtulajdonos, ezért partnert keresett a trágya helyes kezelésére és hasznosítására: az Árpád Agrár Rt. földjeire szállítja azt.

Ellenben a folyékony halmazállapotú trágya még mindig a halastóba ömlik, egy csővön keresztül. Varga András elmondta: a vállalat megtette az első lépést a szennyezés megszüntetésének érdekében, és a jövőben ezt folytatni akarja. A sertéstelep ötven embernek ad munkát, a gazdasági szempontok a gazdasági vállalkozás esetében természetesen szerepet játszanak: a Pick Rt. tulajdonában lévő kft. a jövőben is üzemelni fog.

A horgászegyesület és a cég között a vita végérvényesen nyilván csak akkor zárul le, ha kielégítő állapot alakul ki ezen a helyen. A sertéstelepen keletkezett felesleg még – remélhetőleg rövid ideig – téma lesz.

BLAHÓ GABRIELLA